

LÉPTÉKEK KONFERENCIA 1960-2010

ÉPÜLETEK → VÁROSOK → TÁJAK → EURÓPA

BUDAPESTI WORKSHOP

2009. OKTÓBER 3-4.

CONFERENCE ON SCALES 1960-2010

ARCHITECTURES → CITIES → LANDSCAPES → EUROPE

WORKSHOP BUDAPEST

3-4 OCTOBER, 2009

CONTEMPORARY DESIGN AND
ARCHITECTURE TRIENNALE
BUDAPEST

WWW.CODAI.COM

NYILVÁNOS ELŐADÁSOK PUBLIC LECTURES

OKTÓBER OCTOBER 3 17:00-19:30

17:00

SZILÁGYI GÁBOR, a CoDA Concept Kft ügyvezetőjének megnyitó beszéde
GÁBOR SZILÁGYI, Head of CoDA Concept Ltd., Opening Address

17:10

MORAVÁNSZKY ÁKOS: EURÓPA LÁTÓTÁVOLSÁGBAN

Az előadás egy olyan nézőpont meghatározásának fontosságát tárgyalja, ahonnan megfigyelhetők és értelmezhetők az Európa térformálásában az utóbbi ötven évben lezajlott átalakulási folyamatok. Az építészet- és várostörténeti tanulmányok jórészt konkrét műtárgyakkal foglalkoznak, és a nemzetállamot, illetve annak határait tekintik a fejlődés alapvető egységének. Más megközelítésmódok keresése volt a 2006 szeptemberében, Hamburgban rendezett szimpózium feladata, s ez a keresés egy grazi, majd zürichi konferencián folytatódott 2007-ben. Ezekon a találkozókön a résztvevők megkérdőjelezték a "vasfüggöny" által megosztott kontinens mint alapvető interpretációs séma helyességét, és hangsúlyozták az alternatív megközelítések, az európai táj, városkép és vidék átalakulási folyamatainak újraértelmezését célzó kutatások fontosságát. A cél egy nagyszabású kiállítás megrendezése, az előkészítő folyamat első lépése pedig a kutatási területek meghatározása – ez utóbbi a budapesti workshop alapvető feladata.

Moravánszky Ákos a zürichi Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) építészetelméleti tanszékének professzora. Korábban kutató munkatársként dolgozott a Santa Monica-i Getty Centerben, és a Massachusetts Institute of Technology, Cambridge és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem vendégprofesszora volt; számos könyve jelent meg az Osztrák-Magyar Monarchia építészettörténetéről és az építészetelmélet kérdéseiről.

ÁKOS MORAVÁNSZKY: EUROPE FROM A VIEWING DISTANCE

The lecture will address the importance of defining a viewing position to observe and represent the transformation processes of European space during the last half century. A large part of architectural and urban historiography focuses on particular objects and considers the nation-state and its borders as the basic unit of development. A search for alternatives was started with a symposium in September 2006 in Hamburg, followed by conferences in Graz and Zurich. At these meetings, the importance of the notion of the Iron Curtain was questioned and the necessity of alternatives emphasized, to reframe and reinterpret the transformation of European landscapes, cities and rural settlements. The goal, a large international exhibition, will be realized by first defining the immediate research areas, which is the task of the upcoming workshop.

Ákos Moravánszky is Professor of the Theory of Architecture at the Swiss Federal Polytechnical Institute (ETH) in Zurich. He was a Research Associate at the Getty Center in Santa Monica and Visiting Professor at the Massachusetts Institute of Technology and the Moholy-Nagy University of Art; he has widely published on the architectural history of the Habsburg empire and on issues of architectural theory.

17:40

LUKASZ STANEK: LÉPTÉKEK

FELJEGYZÉSEK A VILÁGHÁBORÚ UTÁNI EURÓPA ÉPÍTÉSZETÉRŐL

Az előadó mellett sorakoztat fel érveket, hogy a lépték koncepciója keretrendszerként szolgálhat a világháború utáni Európa eltérő politikai berendezkedésű régióinak építészeti és városépítészeti szempontból történő komparatív értelmezéséhez. Bár a lépték számos jelentéssel szerepel az építészeti diskurzusban, hiszen jelenthet egy megjelenítési technikát, de akár egy építészeti élmény fenomenológiai leírására is alkalmas, az előadás a terminust egy társadalmilag létrehozott platformként és társadalmi gyakorlatok összességeként értelmezi. A lépték ebben az értelmezésben lehetővé teszi az Európában az 1960-as évek óta végbe ment téralkotó és térformáló folyamatok elemzését, melyek során a gazdasági vezetés, jóléti elosztás és az állampolgárság által meghatározott nemzeti lépték egyre kisebb hangsúlyt kapott. Ezzel párhuzamosan megnőtt más – például a helyi, a regionális és a globális – léptékek szerepe, ez pedig olyasvalami, ami meghatározza a városi létforma alapélményét, és alapvetően átformálja mind az építészetet, mind pedig a városképet.

Lukasz Stanek a zürichi Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) kutató munkatársa. Nemrégiben (2008) védte meg tudományos disszertációját a Delft University of Technology egyetemén, és posztdoktori kutatást végzett az Institut d'Urbanisme de Paris intézetben. Megjelent tanulmányaiban egybeként Lefebvre térelméletének új értelmezéseivel és a (poszt)szocialista várostervezéssel foglalkozik.

LUKASZ STANEK: SCALES

NOTES ON POST-WAR EUROPEAN ARCHITECTURE

This talk argues that the concept of scale lends itself as a framework for a comparative understanding of architecture and the city within various forms of statehood in the post-war Europe. While scale has many meanings in architecture discourse, ranging from a representational technique to a phenomenological account of an architectural experience, this talk refers to a specific understanding of scale as a socially produced platform and container of social practices. Such understood, scale allows for an analysis of the processes production of space in Europe since the 1960s, characterized by a shift beyond the national scale as the primary object of economic management, distribution of welfare, and definition of citizenship. In the course of this shift other scales have increasingly gained more importance, including the local, the regional, and the global: a condition which is perceived, conceived and experienced in urban everyday and which profoundly transforms architecture and the city.

Lukasz Stanek is a research associate at the Swiss Federal Polytechnical Institute (ETH) in Zurich. He recently defended a dissertation at the Delft University of Technology (2008) and conducted a post-doc research at the Institut d'Urbanisme de Paris. His publications include contributions to volumes on new interpretations of Lefebvre's theory of space and on cities in (post)socialism.

18:00

DAVID CROWLEY: KETTŐS ÜGYNÖKÖK

REFLEXIÓK A HIDEGHÁBORÚ ÉPÍTÉSZETÉRE ÉS TÁRGYKULTÚRÁJÁRA

Az előadás, mely elsősorban a nyugat és a kelet építészete és tárgykultúrája között az 1960-as években meglévő szimmetriával foglalkozik, a londoni V&A múzeumban tavaly megrendezett „Cold War Modern: Design 1945-70” című kiállításra reflektál, melynek kurátorai Jane Pavitt és Jomagam voltunk. Miközben Moszkva és Washington minden lehetséges módon igyekezett hangsúlyozni a két világ különbözőségét, teljesen egyértelmű, hogy a két rendszer egyre több hasonló vonással bírt. A moszkvai Kalinin Prospect – amely 1967-ben, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója alkalmából nyitotta meg kapuit, számos tekintetben a Park Avenue-ra emlékeztetett, míg a Chevrolet első műanyag karosszériával készült autója mintha csak a P70 típusú Trabant prototípusa lett volna. Mivel magyarázható ez a látványos hasonlóság? Egyszerűen másolásról, illetve technológia-átvételtől van szó, vagy mélyebb egzisztenciális aggodalmak bújnak meg a háttérben, amelyek a hidegháború alaphangulatát is meghatározták?

David Crowley történész, senior tutor a londoni Royal College of Art intézet School of Humanities, Department of Critical & Historical Studies tanszékén. Konzultáns kurátora volt a „Cold War Modern: Design 1945-1970” című kiállításnak, amely a londoni Victoria and Albert Múzeumban került megrendezésre 2008-ban. A Royal College of Art intézetben elsősorban Közép-Kelet-Európa kultúrtörténetével foglalkozik. Szerzőként és társszerzőként közreműködött a „Socialist Spaces”, „Warsaw” és a „Posters of the Cold War” című könyvek megalkotásában.

DAVID CROWLEY: DOUBLE AGENTS

REFLECTIONS ON ARCHITECTURE AND DESIGN IN THE COLD WAR

This talk – exploring the East-West symmetries that operated in architecture and design in the 1960s – will offer some reflections on the ideas in ‘Cold War Modern: Design 1945-70’, an exhibition which I curated with Jane Pavitt at the V&A Museum in London last year. Whilst it is clear that Moscow and Washington sought to distinguish the two systems that they claimed to lead; it is equally clear that the two worlds increasingly came to look like each other. Moscow's Kalinin Prospect - opened in 1967 to commemorate the fiftieth anniversary of the October Revolution - resembled Park Avenue in many ways, whilst the first plastic car produced by Chevrolet was somehow the prototype of the Trabant, the P70. How can this apparent convergence be explained? Was it simply a matter of mimicry and technology transfer or can we look to deeper existential anxieties shaping the Cold War double?

David Crowley is a historian, Senior Tutor at the School of Humanities Department of Critical & Historical Studies, Royal College of Art, London. He was the consultant curator of the exhibition “Cold War Modern: Design 1945-1970” at the Victoria and Albert Museum, London (2008). At the Royal College of Art, London, with special interest in the cultural history of East-Central Europe. Author and co-author of books on „Socialist Spaces”, „Warsaw”, „Posters of the Cold War”.

18:30

COR WAGENAAR: MIÉRT BUKOTT EL A TÖRTÉNELEM

A KELET ÉS A NYUGAT FELBORULT EGYENSÚLYA

Az előadás nemrégiben felfedezett, lenyűgöző építészeti jelenségekről, tervezési koncepciókról, a bizonyos társadalompolitikai koncepciókkal mutatott szoros kapcsolatáról, és mindenek előtt annak rendkívül aggasztó voltáról szól, hogy ez az anyag oly sokáig rejtve maradhatott. Felmerül a lehetőség, hogy két különálló és egymást kizáró építészeti és városképi rendszerről van szó, amelyek a maguk sajátos módján látják az építészeti- és várostörténetet (egyfajta eszközként a kortárs gyakorlatok igazolására és a múlt integrálására). Ám a Nyugat és a Kelet egyaránt távol van attól, hogy egy objektív, tudományosan hiteles képet adjon Európa építészeti és várostörténeti örökségéről. Az, ahogy az oktatási intézmények keleten és nyugaton a szakembereket képzik, egyszersmind látásmódjukat (látásmódunkat) is meghatározza. Ezért tudományos, kulturális és gyakorlati szempontból egyaránt rendkívül fontos az építészeti- és várostörténet újraírása (különös tekintettel a modernizmus történetére). Így, 20 évvel a „Pán-Európai Piknik” után ez nem is lehetne időszerűbb...

Cor Wagenaar a Delft University of Technology egyetem építészettörténésze és segédprofesszora. Számos rendezvény, köztük a J.P.P Oudról szóló kiállítás (NAI, 2001) kurátora volt. Nemrégiben megjelent publikációi: „Happy. Cities and Public Happiness in Post-War Europe” (2004) és „The Architecture of Hospitals” (2006).

COR WAGENAAR: WHY HISTORY FAILED

FACING A DISTURBED BALANCE BETWEEN 'EAST' AND 'WEST'

The lecture will be on the discovery of a treasure-trove of fascinating architectural phenomena, planning concepts, the very close link with specific socio-political concepts, and above all on the worrying implication of the seemingly unmistakable fact that this material has been hidden for so long. One might argue - tentatively - that there have been two separate and mutually exclusive architectural and urban worlds, both involving a specific view on architectural and urban history (used as a vehicle to justify contemporary practices and to incorporate the past). Both worlds are equally remote from giving an objective, scientifically valid view on Europe's architectural and urban history and heritage, the 'Western' world just as the 'Eastern'. The way people were educated in one of the two worlds preconditions their (our) work. Therefore, it is absolutely essential, for scientific as well as for cultural and practical reasons, to rewrite architectural and urban history (and specially the history of modernism). Twenty years after the 'Pan-European Picnic', it's about time...

Cor Wagenaar is an architectural historian and assistant professor at the Delft University of Technology. He was also curator of several exhibitions, including one about J.P.P Oud in NAI (2001). His recent publications include “Happy. Cities and Public Happiness in Post-War Europe” (2004) and “The Architecture of Hospitals” (2006).

19:00

KÉRDÉSEK, BESZÉLGETÉS

QUESTIONS, DISCUSSION

A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI

PARTICIPANTS OF THE CONFERENCE

EUGENE ASSE

Oroszország / Russia

Építészmérnök, kurátor, kritikus / Architect, critic, and curator

PEDRO BANDEIRA

Portugália / Portugal

Építészmérnök / Architect

ONDREJ BENES

Csehország / Czech Republic

Építész, építészettörténész, kiállítási kurátor / Architect, architectural historian, curator

ELKE BEYER

Svájc / Swiss

Történész, tanársegéd ETH Zürich / Historian, research associate ETH Zurich

LJILJANA BLAGOJEVIC

Szerbia / Serbia

Építészmérnök, építészettörténész, teoretikus / Architect and architectural historian, theoretician

ADAM BUDAK,

Ausztíria / Austria

Kortárs művészeti kurátor a Grazi Kunsthaus-ban, a Krakkói Jagelló Egyetem Művészettörténeti Intézetének posztgraduális kurátori képzésének társalapítója / Curator of contemporary art at the Kunsthaus Graz and co-founder of the post-graduate curatorial program at the Institute of Art History, Jagiellonian University Kraków

XAVIER COSTA

Spanyolország / Spain

Építészmérnök és építészettörténész / Architect and architectural historian

DAVID CROWLEY

Anglia / UK

Történész, szenior témavezető a Londoni Royal College of Art kritikai és történelmi tanulmányok tanszékén / Historian, Senior Tutor at the School of Humanities Department of Critical & Historical Studies, Royal College of Art, London

GRIGOR DOYTCHINOV

Ausztíria / Austria

A TU Graz professzora / Professor, TU Graz

MARTA DZIEWANSKA

Lengyelország / Poland

Művészettörténész és kurátor / Art historian and curator

ANNIA FOURCAULT

Franciaország / France

Professzor, a Center for Social History of the 20th Century igazgatója, University Paris I – Panthéon Sorbonne / Professor, Director of the Center for Social History of the 20th Century, University Paris I – Panthéon Sorbonne

HARTMUT FRANK

Németország / Germany

Építészettörténész, a hamburgi HafenCity Egyetem tanára / Architectural historian, professor at the HafenCity University in Hamburg

NEVEN FUCHS-MIKAC

Norvégia / Norway

Horvát származású építészmérnök, dolgozott Sverre Fehn irodájában Norvégiában, jelenleg az Oslo Design és Építészeti Iskola tanára
/ Architect born in Croatia, worked in the office of Sverre Fehn in Norway, now teaches at the Oslo School of Design and Architecture

JUDITH HOFENGÄRTNER

Építész, építészettörténész, az Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) Zürich tanársegédje
/ Architect, architectural historian, research associate Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) Zurich

KERÉKGYÁRTÓ BÉLA

Magyarország / Hungary

Filozófus, építészettörténész, a Budapesti Műszaki Egyetemen építészetelméletet oktat
/ Philosopher, architectural historian, teaches architectural theory courses at the Budapest Technical University

KISS DÁNIEL

Svájc / Swiss

Építész, a Zürichi Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) tanársegédje
/ Architect, research associate Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) Zurich

KONSTANTIN KLEFFEL

Németország / Germany

Hamburgi építészmérnök, a Bundesarchitektenkammer európai delegációjának vezetője
/ Architect in Hamburg, head of the Bundesarchitektenkammer, European Delegation

MEGYIK JÁNOS

Magyarország / Hungary

Képzőművész, a projekt egyik kezdeményezője / Artist, one of the initiators of the project

VEDRAN MIMICA

Hollandia / Holland

Építész, a rotterdami Berlage Institute dékánja / Architect, Associate Dean of the Berlage Institute, Rotterdam

MORAVÁNSZKY ÁKOS

Svájc / Swiss

A zürichi Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) építészetelméleti tanszékének professzora
/ Professor of the Theory of Architecture at the Swiss Federal Polytechnical Institute (ETH) in Zurich

HENRIETA MORAVČIKOVÁ

Szlovákia / Slovakia

Építészmérnök, építészettörténész, kutató / Architect and architectural historian, researcher

KATARZYNA MURAWSKA-MUTHESIUS

Lengyelország / Poland

A Varsói Nemzeti Múzeum kurátora / Curator at the National Museum in Warsaw

MARCO POGACNIK

Olaszország / Italy

A velencei IUAV Egyetem építészettörténelmi tanszékének professzora
/ Professor, Dipartimento di storia dell'architettura, Università IUAV, Venezia

POLYÁK LEVENTE

Magyarország / Hungary

Társadalomtudós, urbanista / Social Sciences and Urban Studies

ULLRICH SCHWARZ

Németország / Germany

Filozófus, építészetelméleti szakember / Philosopher, architectural theorist

KARIN ŠERMAN

Horvátország / Croatia

Építészmérnök, építészettörténeti és elméleti szakember, a Zágrábi Egyetemen oktatója
/ Architect and architectural historian theoretician, professor at Zagreb University

LUKASZ STANEK

Svájc / Swiss

A zürichi Eidgenössische Technische Hochschule (ETH) kutató munkatársa
/ Research associate at the Swiss Federal Polytechnical Institute (ETH) in Zurich

DIETMAR STEINER

Ausztria / Austria

Építészmérnök, építészettörténeti és elméleti szakember, a bécsi Architekturzentrum igazgatója
/ Architect, architectural critic, director of the Architekturzentrum Wien

ANDRÉ TAVARES

Portugália / Portugal

Építészettörténész / Architectural historian

TOSICS IVÁN

Magyarország / Hungary

Matematikus, szociológus és kutatói ösztöndíjas, széleskörű tapasztalattal rendelkezik a városzociológia, stratégiai fejlesztés, lakáspolitikai és az EU regionális politika területén
/ Mathematician and sociologist and research fellow with long experience in urban sociology, strategic development, housing policy and EU regional policy issues

DANA VAIS

Románia / Romania

Docens a kolozsvári Műszaki Egyetem Építészeti és Urbanisztikai karán
/ Associate Professor in the Faculty of Architecture and Urbanism at the Technical University of Cluj-Napoca

VÁMOS DOMINIKA

Magyarország / Hungary

Építészmérnök, építészettörténész; témája a háború utáni időszak magyar építésze
/ Architect, architectural historian, working on themes of Hungarian architecture in the post-war period

COR WAGENAAR

Hollandia / Netherland

Építészettörténeti szakember, a Delft-i Műszaki Egyetem segédtanára
/ Architectural historian and assistant professor at the Delft University of Technology

ANA MARIA ZAHARIADE

Románia / Romania

Építészettörténeti foglalkozó tanársegéd a Bukaresti Ion Mincu Építészeti és Urbanisztikai Egyetemen
/ Associate Professor of architecture theory at the University of Architecture and Urbanism Ion Mincu in Bucharest, Romania

MICHAL WISNIEWSKI

Lengyelország / Poland

Építészettörténész, a krakkói International Cultural Centre munkatársa
/ Architectural historian, International Cultural Centre, Cracow

Kapcsolat / Contact

REISCHL ZSÓFIA

tel.: + 36203791887

email: zsofia.reischl@coda11.com

SZERVEZŐ / COORDINATED BY

CoDA Concept Kft / CoDA Concept Ltd.:

SZ. SZILÁGYI GÁBOR, OROSZI NORBERT

TÁMOGATÓK / SPONSORS: Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, ETH Zürich, CoDA Concept Ltd., Lengyel Intézet
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK / COOPERATING PARTNERS: Loffice, Gerlóczy Étterem, Cafe Bouchon